

Sygn. akt I Ca 286/13

POSTANOWIENIE

Dnia 2 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSO Dorota Twardowska

Sędziowie : SO Krzysztof Nowaczyński

SO Arkadiusz Kuta (spr.)

Protokolant : st. sekr. sąd. Danuta Gołębiwska

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2013 roku w Elblągu

na rozprawie

sprawy z wniosku A. J.

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Ostródzie

z dnia 3 września 2013 roku , sygnatura akt I Ns 240/12

postanawia :

1. oddalić apelację ;
2. zasądzić od wnioskodawcy A. J. na rzecz uczestnika (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania za drugą instancję .

Sygn. akt I Ca 286/13

UZASADNIENIE

A. J. wniósł o ustanowienie, za wynagrodzeniem, służebności przesyłu na będących jego własnością nieruchomościach, tj. na działkach gruntu oznaczonych numerami (...), (...)i (...), położonych w miejscowości W., Gmina M., dla których w Sądzie Rejonowym w Ostródzie VI Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w M.urządzone są księgi wieczyste o numerach (...)– na rzecz uczestnika (...) Spółki Akcyjnejz siedzibą w G.. Wnioskodawca zażądał równocześnie przyznania mu od uczestnika postępowania wynagrodzenia za ustanowienie służebności w kwocie 50.000 zł (płatnej jednorazowo) oraz kosztów postępowania.

(...) Spółka Akcyjnaz siedzibą w G.domagała się oddalenia wniosku w całości podnosząc zarzut zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. Wskazano także, że na nieruchomościach oznaczonych numerami (...)i (...) nie ma żadnych urządzeń elektroenergetycznych należących do uczestnika. Natomiast na działce (...)znajdują się urządzenia elektroenergetyczne, tj. linia napowietrzna (...), stacja transformatorowa (...), linia

napowietrzna (...) oraz dwa słupy typu ŻN10. Linia SN 15 kV przebiega w przestrzeni powietrznej nad działką na odcinku o długości 10 mb, zaś linia(...) na odcinku 129 mb.

Na rozprawie w dniu 24 listopada 2011 roku A. J.cofnął wniosek w zakresie ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomościach gruntowych oznaczonych numerami (...)i (...) położonych w miejscowości W., Gmina M., dla których w Sądzie Rejonowym w Ostródzie VI Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w M.urządzone są księgi wieczyste (...), czemu nie sprzeciwił się uczestnik postępowania.

Postanowieniem z dnia 3 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Ostródzie:

I. umorzył postępowanie w zakresie ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomościach gruntowych oznaczonych numerami (...)i (...) położonych w miejscowości W., Gmina M., dla których w Sądzie Rejonowym w Ostródzie VI Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w M.urządzone są księgi wieczyste (...)

II. oddalił wniosek w pozostałym zakresie;

III. zasądził od wnioskodawcy A. J. na rzecz uczestnika postępowania (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,

IV. nakazał ściągnąć od A. J. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Ostródzie kwotę 1965,72 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Rozstrzygnięcie było wynikiem następujących ustaleń i wynikających z nich wniosków:

Nieruchomość oznaczona nr (...) położona w W.powstała w 1995 roku z podziału działek nr (...), dla których wyjściowa była działka nr (...), która od założenia operatu ewidencji gruntów stanowiła własność Skarbu Państwa w użytkowaniu Przedsiębiorstwa (...)w M.. Od 1991 roku prawa właścicielskie Skarbu Państwa na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 1991 roku o gospodarce nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa przejęła Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa – Oddział Terenowy w O..

Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu, aktem notarialnym z dnia 8 maja 2000 roku sprzedała działkę nr (...) J. i D. małżonkom L., którzy w maju 2007 roku przenieśli prawo jej własności na rzecz A. K. i A. J.. W dniu 5 listopada 2007 roku A. K. sprzedał swój udział w wysokości 1/2 części w prawie własności działki (...) na rzecz A. J..

Poprzednik prawny (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G., wznosił linię średniego napięcia 15 kV oraz przeprowadził modernizację linii (...) we wsi W.. Linia niskiego napięcia wykonana bowiem była na drewnianych słupach z przewodami (...), a jej stan techniczny był bardzo zły i m. im. uniemożliwiał wejście na słupy.

W związku z powyższym w 1979 roku na działce (...) (obecnie (...)) posadowiono na czterech żerdziach stację transformatorową (15/04kV), która została zlokalizowana w rogu działki. Wówczas wzniesiono również linię SN 15 kV o długości około 10 metrów. W tym samym roku przebudowano linię napowietrzną niskiego napięcia (0,4 kV), która została podparta na dwóch podwójnych słupach – żerdziach betonowych – (...)i (...). Początkowo linia napowietrzna niskiego napięcia składała się z 4 przewodów i zasilala obiekty (zabudowania) należące obecnie do A. J.oraz innych odbiorców. Z czasem dokonano wymiany czterech przewodów (tzw. gołych) na jeden izolowany. Nie miało to wpływu na przebieg linii i zakres korzystania przez poprzedników prawnych (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.. Lokalizacja przesyłu – linii, stacji i słupów nie uległa więc zmianie od 1979 roku. W 1979 roku, najpóźniej od początku lat osiemdziesiątych, nastąpił przesył energii przez wymienione urządzenia elektroenergetyczne. Od tamtej pory pracownicy (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.i jego poprzedników prawnych korzystali z działki nr (...)w zakresie posadowienia i korzystania z urządzeń przesyłowych znajdujących się na niej.

Zarządzeniem Ministra Energetyki z dnia 31 grudnia 1952 roku o nr (...), zmienionym zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 28 lutego 1958 roku nr 23 utworzone zostało przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...). Następnie zarządzeniem Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 25 listopada 1958 roku nr 233 powyższe

przedsiębiorstwo zostało połączone z Zakładami (...), z którego zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku nr(...) zostało wyodrębnione przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...)w O.. Zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 9 lipca 1993 roku nr 203/O./93 przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...)w O.zostało przekształcone w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa – Zakład (...) Spółkę Akcyjnąw O.. Następnie doszło do połączenia spółki (...) Spółka Akcyjnąw G.i Zakładu (...) Spółki Akcyjnejw O.. Podmiotem przejmującym była (...) Spółka Akcyjnąw G.. Spółka ta od 2005 roku działała pod firmą (...) Spółka Akcyjnąz siedzibą w G.. (...) Spółka Akcyjnazostał przekształcony w Spółkę Akcyjną (...). Wówczas jedynym akcjonariuszem spółki był Skarb Państwa.

Ani A. J., ani (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. nie składali wniosku o ustanowienie służebności przesyłu na działce (...). Wnioskodawca nie wytaczał powództw o nakazanie usunięcia urządzeń elektroenergetycznych należących do (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. znajdujących się na jego nieruchomości.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż uczestnicy postępowania tak ustalonego stanu faktycznego nie kwestionowali. Sąd pierwszej instancji podzielił wnioski z opinii biegłego z zakresu elektroenergetyki J. K., który w sposób czytelny wytyczył strefy ochronne i wskazał powierzchnię pod liniami i urządzeniami elektroenergetycznymi na działce (...). Następnie w treści opinii uzupełniającej udzielił jednoznacznej odpowiedzi na temat czasu posadowienia linii przesyłowych i urządzeń.

Następnie Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z art. 305¹ k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c., prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Zauważono, że w niniejszej sprawie wnioskodawca domagał się ustanowienia służebności przesyłu za wynagrodzeniem, zaś uczestnik postępowania wskazywał, że nabył już tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu. Mając powyższe na uwadze Sąd pierwszej instancji uznał, że przede wszystkim odnieść należy się do stanowiska uczestnika postępowania. Pozytywne przesądzenie nabycia przez zasiedzenie służebność odpowiadającą treści służebności przesyłu przez posiadacza spowoduje, iż bezcelowym będzie czynienie ustaleń niezbędnych do ustanowienia służebności przesyłu w drodze orzeczenia Sądu, skoro przedsiębiorstwo tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy już posiada.

Sąd pierwszej instancji powtórzył za Sądem Najwyższym, że przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 305¹ - 305⁴ k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa (tak w uchwale z dnia 7 października 2008 roku, sygn. akt III CZP 89/08, nie publ.). Ogólne przesłanki zasiedzenia normuje art. 172 k.c. Łącznym warunkiem zasiedzenia jest upływ oznaczonego przez ustawę terminu nieprzerwanego posiadania samoistnego, a długość tego terminu zależy od dobrej lub złej wiary w chwili nabycia posiadania. Posiadacz nabywa bowiem własność, jeżeli posiada nieruchomości nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (art. 172 § 1 k.c.), natomiast po upływie lat trzydziestu choćby uzyskał posiadanie w złej wierze (art. 172 § 2 k.c.). Ponadto art. 292 k.c. określa szczególnie warunek zasiedzenia służebności, w mianowicie korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia.

Przed przejściem do rozważań w zakresie zasiedzenia Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że w przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawało, iż działka (...) do 2000 roku stanowiła własność Skarbu Państwa. Wnioskodawca nie kwestionował również, iż na należącej do niego nieruchomości znajdują się trwałe i widoczne urządzenia w postaci, wchodzących obecnie w skład przedsiębiorstwa wnioskodawcy, napowietrznych linii energetycznych oraz posadowionych na działce słupów energetycznych i stacji transformatorowej. Przebieg linii przesyłu i posadowienia urządzeń elektroenergetycznych, czas ich powstania i posadowienia także nie stanowiły kwestii spornych. Nie były również podważane przekształcenia podmiotowe po stronie uczestnika postępowania.

Mając powyższe na uwadze przyjęto, że przez czas gdy w jednym ręku właścicielskim znajdowały się grunty i urządzenia posadowione na nich, a znajdujące się na stanie przedsiębiorstw państwowych (poprzedników prawnych uczestnika), nie mógł biec okres zasiedzenia. Nie mogło bowiem dojść do zasiedzenia służebności gruntowej wówczas,

gdy zarówno właścicielem nieruchomości obciążonej, jak i posiadaczem służebności gruntowej oraz właścicielem nieruchomości władnącej był Skarb Państwa, a zarząd wykonywały różne przedsiębiorstwa państwowe. Uchylenie art. 128 k.c. w pierwotnym brzmieniu w dniu 1 lutego 1989 roku nie spowodowało jednak „automatycznego uwłaszczenia” z tym dniem państwowych osób prawnych, co do składników mienia państwowego znajdujących się w ich zarządzie. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 czerwca 1991 roku (III CZP 38/91) „uwłaszczenie” takie nastąpiło dopiero na podstawie ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości oraz przepisów określających ustrój majątkowy państwowych osób prawnych. Wcześniej państwowe osoby prawne nie miały samodzielnych praw do składników mienia państwowego, którym dotychczas zarządzały, nadal wykonywały w tym zakresie jedynie uprawnienia Skarbu Państwa.

Mając na uwadze powyższe uznano, że do dnia 5 grudnia 1990 roku (data wejścia w życie ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami) przedsiębiorstwa państwowe będące poprzednikami prawnymi uczestnika postępowania, korzystając z nieruchomości w zakresie niezbędnym do eksploatacji znajdujących się na niej urządzeń infrastruktury przesyłowej, wykonywały jedynie uprawnienia należące do sfery mienia państwowego. Korzystanie z nieruchomości oraz ze służebności gruntowych przez przedsiębiorstwo państwowe następowało zatem na rzecz Skarbu Państwa. Poza sporem pozostawało, jak przypomniał Sąd pierwszej instancji, że właścicielem nieruchomości obciążonej jak i posiadaczem służebności gruntowej przesyłu oraz właścicielem nieruchomości władnącej był Skarb Państwa. Zatem nie mogło w ogóle w tym czasie dojść do zasiedzenia służebności gruntowej przesyłu, skoro właściciel nie może nabyć przez zasiedzenie służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej jego własność.

Reasumując Sąd pierwszej instancji wskazał, że dopiero z dniem 5 grudnia 1990 roku Skarb Państwa przestał być właścicielem i posiadaczem infrastruktury przesyłowej, a więc dopiero wówczas rozpoczął się bieg terminu zasiedzenia. Uczestnik postępowania nie może przy tym „doliczyć” do czasu swego posiadania - na podstawie art. 176 § 1 k.c. - czasu posiadania swego poprzednika, gdyż samoistny posiadacz nie może doliczyć sobie czasu posiadania właściciela. Osoba prawna, która przed dniem 1 lutego 1989 roku miała status państwowej osoby prawnej i nie mogła nabyć (także w wyniku zasiedzenia) własności nieruchomości Skarbu Państwa, mogłaby do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po tej dacie zaliczyć okres posiadania Skarbu Państwa przed dniem 1 lutego 1989 roku, jeżeli w tym czasie nastąpiło przeniesienie posiadania. Tymczasem grunt, na którym usytuowane są urządzenia stanowił własność państwową do maja 2000 roku.

Sąd pierwszej instancji wyjaśnił też, że zgodnie z przepisem art. 172 k.c., istotne znaczenie dla ustalenia długości terminu pozwalającego na zasiedzenie ma dobra bądź zła wiara posiadacza. W dobrej wierze jest posiadacz, który pozostaje w błędnym, ale usprawiedliwionym okolicznościami przeświadczeniu, że przysługuje mu prawo. W złej wierze jest ten, kto wie albo wiedzieć powinien, że prawo własności przysługuje nie jemu, lecz innej osobie. Decydujące znaczenie ma stan dobrej lub złej wiary w chwili uzyskania posiadania. Zdaniem Sądu Rejonowego Skarb Państwa, będąc jednocześnie właścicielem gruntu, którego dotyczy wniosek, działał w dobrej wierze. Dopiero po zmianie z dniem 1 lutego 1989 roku art. 128 k.c. nastąpiła wyraźna polaryzacja podmiotowa i majątkowa samodzielnych uczestników obrotu cywilno - prawnego. W chwili gdy poprzednik prawny uczestnika postępowania uzyskał posiadanie w zakresie wykorzystywania urządzeń przesyłowych, mógł mieć przeświadczenie, że z okoliczności towarzyszących wynika jego prawo do korzystania z gruntu.

Odnosząc się do głównego zarzutu wnioskodawcy, a więc brak samoistnego posiadania po stronie uczestnika postępowania i jego poprzedników prawnych., w pierwszym rzędzie zwrócono uwagę na treść art. 339 k.c. (który wprowadza domniemanie posiadania samoistnego) oraz art. 352 k.c., który nie obejmuje władania rzeczą. Posiadaczem służebności jest osoba, która „faktycznie korzysta z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności”. Bez wątpliwości niezbędny jest tutaj zamiar korzystania z nieruchomości dla siebie. Natomiast w obszarze fizycznego związku z nieruchomością posiadanie służebności ogranicza się jedynie do „faktycznego korzystania” z nieruchomości w ograniczonym zakresie - w zakresie odpowiadającym treści służebności.

Uwzględniając powyższe Sąd pierwszej instancji uznał, że władztwo wykonywane przez uczestnika i jego poprzedników prawnych na nieruchomości wnioskodawcy odpowiadało zakresowi służebności gruntowej przesyłu. Polegało ono na wzniesieniu na gruncie trwałych i widocznych urządzeń do przesyłu energii elektrycznej oraz na korzystaniu z nich w tym celu oraz w celu konserwacji i naprawy, co stanowiło przedmiot działalności przedsiębiorstwa. Było zatem wykonywane „dla siebie” w zakresie i w sposób, jaki odpowiadał służebności gruntowej przesyłu. Istniał i istnieje związek techniczny i gospodarczy pomiędzy elementami sieci energetycznej, do których niewątpliwie należą linie energetyczne, utrzymujące je słupy i stacja transformatorowa - posadowione na działce wnioskodawcy. Po wybudowaniu tj. od 1979 roku stanowiły składnik przedsiębiorstwa włączony do sieci. Jeżeli zatem przedsiębiorstwo energetyczne (uczestnik i jego poprzednicy prawni) funkcjonowało i prowadziło działalność gospodarczą polegającą na przesyłaniu energii elektrycznej, to korzysta z urządzeń stanowiących sieć energetyczną, łącząc je z innymi elementami instalacji. Sąd pierwszej instancji podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 31 maja 2006 roku (IV CSK 149/2005), zgodnie z którym przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności trzeba mieć na uwadze, że zgodnie z art. 292 k.c. do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie stosuje się przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie jedynie odpowiednio. Tym samym posiadania prowadzącego do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie nie należy utożsamiać z posiadaniem prowadzącym do nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości. Zgodnie natomiast z art. 352 k.c., kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności, a do posiadania służebności przepisy o posiadaniu rzeczy stosuje się tylko odpowiednio. Sąd Rejonowy podkreślił, że posiadanie służebności jest odrębną kategorią posiadania i ze swej istoty ma charakter samoistny, ponieważ ocenie podlega sposób władania służebnością, a nie cudzą rzeczą – na co - w przedmiotowej sprawie – wskazuje zarzut wnioskodawcy odnośnie ogrodzenia nieruchomości i braku swobodnego dostępu do urządzeń elektroenergetycznych. Wskazano też, że posiadanie służebności wykonywane było w sposób trwały i stosownie do potrzeb uczestnika (i jego poprzedników), tak jak ma to właśnie miejsce w przypadku służebności przesyłu. Urządzenia przesyłowe znajdujące się nad powierzchnią działki wnioskodawcy są nadto urządzeniami widocznymi i trwałymi – posadowionymi przez poprzednika prawnego uczestnika postępowania. Linie energetyczne, utrzymujące je słupy i stacja transformatorowa – posadowione na działce (...), są urządzeniami materialnymi odpowiadającymi treści służebności pod względem gospodarczym, umożliwiając korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie służebności. Stanowiły jednocześnie wystarczającą podstawę do ustalenia przez właściciela nieruchomości stanu ingerencji w prawo własności poprzez posadowienie na jego nieruchomości cudzych urządzeń. Wnioskodawca nie podjął jednak żadnych kroków prawnych zmierzających do ich usunięcia. , jeżeli w jej ocenie ich posadowienie narusza jego prawo własności. Pismem z 16 czerwca 2009 roku zwrócił się do Spółki (...) o zawarcie umowy o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem. Tymczasem przerwę biegu zasiedzenia powoduje tylko takie działanie właściciela, które bezpośrednio zmierza do przerwania posiadania, a więc takie, które stanowi akcję zaczepną wymierzoną przeciwko posiadaczowi, zmierzającą do pozbawienia go posiadania.

Tym samym Sąd Rejonowy przyjął, iż termin zasiedzenia upłynął z dniem 5 grudnia 2010 roku – po 20 latach posiadania. Wobec dopuszczalności ustalenia faktu nabycia prawa przez zasiedzenie w innej sprawie niż w postępowaniu o zasiedzenie zarzut nabycia służebności o treści służebności przesyłu przez zasiedzenie przez uczestnika postępowania odniósł zamierzony skutek i w związku z tym orzeczono jak w pkt II postanowienia.

W apelacji A. J. wniósł o uchylenie opisanego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a nadto o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

I. przyjęcie wadliwego ustalenia faktycznego jako podstawy orzeczenia, to jest założenie, że uczestnik postępowania wykazał, że nabył posiadanie widocznych i trwałych urządzeń elektroenergetycznych od wcześniejszych posiadaczy (czyli że doszło do przeniesienia posiadania) oraz że wykazał samoistność posiadania linii elektrycznej przebiegającej przez działkę wnioskodawcy o nr (...),

II. naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. przez niewskazanie pełnej podstawy prawnej rozstrzygnięcia;

III. naruszenie prawa materialnego przez stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, podczas gdy w dacie, w której Sąd pierwszej instancji ustalił zasiedzenie takiej służebności, istniała w porządku prawnym służebność przesyłu, tj. naruszenie przepisu art. 244 § 1 i 285 § 1 k.c. poprzez stworzenie ograniczonego prawa rzeczowego nieznanego ustawie, co stanowi naruszenie zasady numerus clausus ograniczonych praw rzeczowych;

IV. naruszenie prawa materialnego polegające na doliczeniu okresu posiadania samoistnego służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 30.05.2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks Cywilny oraz niektórych innych ustaw, która to nowelizacja powołała do życia instytucję służebności przesyłu, tj. naruszenie przepisów art. 292 w zw. z art. 172 § 1 i 285 § 1 k.c. w zw. z art. 64 ust. 3 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, art. 64 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1, art. 21 ust. 1 i art. 2 Konstytucji RP oraz w zw. z art. 1 Protokołu nr I do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Ewentualnie skarżący wniósł o zwrócenie się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego czy przepisy art. 292 w zw. z art. 172 § 1 i 285 § 1 k.c. w zakresie, w jakim umożliwiają zaliczenie okresu posiadania samoistnego służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu do okresu niezbędnego do zasiedzenia takiej służebności, jeżeli okres posiadania rozpoczął swój bieg przed dniem 3 sierpnia 2008 r., są zgodne z art. 64 ust. 3 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1, art. 21 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 1 Protokołu nr I do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

W uzasadnieniu wskazano, że uczestnik nie wykazał aby doszło do przeniesienia posiadania służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu pomiędzy Skarbem Państwa - Zakładem (...) w O., a Zakładem (...) S. A. w O.. Tymczasem możliwość doliczenia czasu posiadania poprzednika wystąpić może wyłącznie w sytuacji, gdy nastąpiło przeniesienie posiadania; doliczenie jest wykluczone, gdy objęcie rzeczy w posiadania nastąpiło samowolnie. Na słuszność powyższego argumentu skarżący wskazał orzeczenie Sądu Najwyższego z 20.09.2013 r. (II CSK 10/13, dotąd niepublikowane). Co więcej, zdaniem skarżącego Sąd pierwszej instancji ustalając, że doszło do zasiedzenia w wyniku doliczenia okresu posiadania winien był wskazać podstawę prawną przeniesienia posiadania (tj. art. 348, 349, 350 lub 351 k.c.). Nadto, w ocenie skarżącego, Sąd pierwszej instancji nieprawidłowo przypisał uczestnikowi samoistność posiadania linii energetycznej na odcinku przechodzącym przez działkę wnioskodawcy o nr (...). Zdaniem wnioskodawcy nie można mówić o samoistnym posiadaniu, skoro działka ta jest ogrodzona, w nocy zamykana oraz strzeżona, wejście na teren działki było możliwe za zgodą właściciela, na słupach energetycznych wnioskodawca zawiesił kamery do monitoringu terenu oraz po wyremontowaniu lamp korzystał z nich do oświetlenia terenu. Podniesiono też, że Sąd pierwszej instancji stwierdził zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu z dniem 5 grudnia 2010 r., a zatem już po wejściu w życie ustawy dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która to nowelizacja wprowadziła instytucję służebności przesyłu. W dniu przyjęcia zasiedzenia służebności ustawa nie знаła „służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu”, natomiast w Kodeksie cywilnym w art. 305 uregulowana była i jest obecnie służebność przesyłu. Niezależnie od powyższego podniesiono, iż przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji możliwości zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez przyjęcie, iż bieg okresu zasiedzenia rozpoczął się przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej kodeks cywilny i powołującej do życia służebność przesyłu jest niezgodne z Konstytucją RP. Podkreślono przy tym, że podobne stanowisko zajął Sąd Okręgowy we Wrocławiu, który postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2013 r. zadał Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne o zgodność wskazanych w petitum apelacji przepisów Kodeksu cywilnego z przepisami Konstytucji oraz Protokołu nr I do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Wnioskodawca przyznał, że pytanie prawne dotyczy się możliwości stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu przed dniem 3 sierpnia 2008 r., jednakże w jego ocenie przytoczone argumenty prawne potwierdzają, iż niekonstytucyjna jest także możliwość zasiedzenia wskazanej wyżej służebności już po dniu wejścia w życie instytucji służebności przesyłu w sytuacji, gdy bieg jej zasiedzenia rozpoczął się przed nowelizacją kodeksu cywilnego. Skarżący podkreślił nadto, że nie mógł wystąpić o usunięcie urządzeń elektroenergetycznych chociażby z tego względu, iż ich posadowienie i utrzymywanie na jego nieruchomości było i jest konieczne do przesyłania energii elektrycznej dla szeregu odbiorców.

Poza tym wnioskodawca nie był i nie mógł być świadom istnienia jakichkolwiek środków prawnych, za pomocą których mógłby dążyć do ustalenia stanu zgodnego z prawem, gdyż od chwili zakupu nieruchomości do momentu wejścia w życie przepisów umożliwiających ustanowienie służebności przesyłu takie środki nie przysługiwały.

W odpowiedzi na apelację (...) Spółka Akcyjna w G. wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania .

Sąd Okręgowy ustalił i zważył , co następuje :

Apelacja A. J. okazała się bezzasadna .

Sąd odwoławczy przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione w pierwszej instancji , a zatem nie ma potrzeby ich ponownego przytaczania . Zasadniczo zresztą trafne jest stwierdzenie Sądu Rejonowego w Ostródzie , że A. J. i (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. nie spierali się o okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia , koncentrując się na ich odmiennej ocenie prawnej . Oddalenie wniosku o ustanowienie służebności wynikało z ustalenia , że nie ma podstaw do regulowania w ten sposób stanu polegającego na korzystaniu przez uczestnika z gruntu wnioskodawcy pod urządzenia służące do przesyłu energii elektrycznej skoro jeszcze przed złożeniem wniosku uczestnik uzyskał takie prawo . Stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu wymagało zaś wykładni norm prawa rzeczowego , wśród których węzłowe znaczenie miało ustalenie czy możliwe jest zasiedzenie służebności , a jeżeli tak to jaki jest przedmiot tak powstałego prawa rzeczowego , jakie cechy powinno mieć posiadanie prowadzące od zasiedzenia i czy możliwe jest doliczenie czasu posiadania przez poprzednika . Zagadnień tych dotyczą także zarzuty apelacji . A. J. kwestionuje także poprawność ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji . Po pierwsze jednak zarzuty swoje kieruje przeciwko ustaleniom , które nie wazą na treści orzeczenia . Przedmiotem dowodu są tymczasem fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.) . Podstawę prawną dla zasiedzenia służebności przesyłu stanowi art. 292 k.c. w związku z art. 305⁴ k.c. , który odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów o zasiedzeniu nieruchomości . Artykuł 172 § 1 k.c. nie może być zatem wykładany literalnie , a z uwzględnieniem właściwości prawa powstałego na podstawie art. 292 k.c. Do zasiedzenia nie prowadzi posiadanie samoistne bowiem to polega na władaniu nieruchomością jak właściciel , a przedsiębiorstwo przesyłowe do uzyskania prawa własności nie dąży , ani sposób korzystania z nieruchomości pod urządzenia przesyłowe o władztwie nad rzeczą nie świadczy . Posiadacz trwałego i widocznego urządzenia faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności , a więc jest posiadaczem służebności (art. 352 k.c.) . Uczestnik nie musiał zatem wykazać „ samoistności posiadania linii elektrycznej ” co imputuje apelant (patrz punkt 1.2 petitum apelacji) ani ustaleń w tym kierunku nie prowadził Sąd Rejonowy . Ściśle rzecz biorąc w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia widać pewną chwiejność w używanej terminologii oraz zbędny wywód o posiadaniu służebności jako posiadaniu o charakterze samoistnym , to jest władaniu służebnością , a nie rzeczą , ale ostatecznie trafnie wskazano na normę art. 352 k.c. i przypisano uczestnikowi faktyczne korzystanie z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności . Stąd wystarczające jest niekwestionowane przez uczestnika ustalenie , że na jego gruncie (działce (...)) znajdują się urządzenia służące do doprowadzania energii elektrycznej wchodzące w skład przedsiębiorstwa przesyłowego , to jest posadowione w 1979 roku : stacja transformatorowa i dwa słupy wraz z rozpiętymi nad gruntem liniami napowietrznymi . Bezzasadnie skupia się zatem apelant (uzasadnienie apelacji strona 4 karta 385v) na okolicznościach potwierdzających własne władztwo nad nieruchomością takich jak jej ogrodzenie , czy utrzymywanie dozoru . Posiadanie uczestnika wyczerpywało się bowiem w ewidentnym pozostawieniu na cudzym gruncie własnych trwałych i widocznych urządzeń , bez woli dalej idącego ingerowania w prawo wnioskodawcy , a zwłaszcza odjęcia prawa własności . Uczestnik korzystał z gruntu w zakresie właściwym służebnikowi uprawnionemu z ustanowionej służebności przesyłu (w okresie przed 3 sierpnia 2008 roku - służebności gruntowej o cechach służebności przesyłu) , to jest w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń przesyłowych , czyli podejmowania czynności niezbędnych do utrzymania , konserwacji , remontu , modernizacji , dozoru czy usunięcia awarii urządzeń przesyłowych , a zatem w praktyce działań , które wstępu na nieruchomość obciążoną nie wymagają (samo utrzymywanie słupów na cudzym gruncie , ich kontrola „ wizualna ”) lub jest on incydentalny na przestrzeni kilkudziesięciu lat wykorzystywania sieci energetycznej . Na przeszkodzie wykonywaniu podobnych czynności nie stoi ogrodzenie nieruchomości obciążonej , dozór i ograniczenie wstępu - tylko po uprzedzeniu właściciela . Okoliczności te

nie wpływają zatem na dopuszczalność oceny sposobu korzystania z nieruchomości przez przedsiębiorstwo przesyłowe jako posiadania służebności . Skoro w okresie biegu terminu zasiedzenia utrzymywano na gruncie wnioskodawcy i jego poprzedników prawnych urządzenia przesyłowe bez tytułu prawnego do takiego obciążenia , to z natury rzeczy posiadanie nie było „ legalne ” , ale okoliczność ta , podobnie jak dezaprobata właściciela , dopóki nie przybrała formy działań bezpośrednio zmierzających do zachowania własnego prawa (powództwo o nakazanie usunięcia urządzeń lub wniosek o ustanowienie służebności) , nie wpływała na bieg tego terminu .

W apelacji kwestionuje się także ustalenia odnośnie „ nabycia posiadania trwałych i widocznych urządzeń elektroenergetycznych od wcześniejszych posiadaczy ” . Zarzuca się , że uczestnik nie wykazał , że doszło do przeniesienia posiadania na jego rzecz . W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia szerszego rozwinięcia tego zagadnienia zabrakło . Po pierwsze z tej przyczyny , że początek biegu terminu zasiedzenia określono na datę tak zwanego „ uwłaszczenia ” przedsiębiorstw państwowych . Okresu posiadania sprzed tej daty nie doliczano bowiem prawo własności gruntu , na którym posadowiono urządzenia przesyłowe i prawo własności składników mienia wchodzącego w skład przedsiębiorstwa działającego przed 5 grudnia 1990 roku skupione były w ręku Skarbu Państwa (Skarb Państwa wykorzystywał do przesyłu energii własne grunty) . Ustalił natomiast Sąd pierwszej instancji , że wówczas wyodrębniono już samodzielne przedsiębiorstwo państwowe – Zakład (...) , który następnie przekształcono w spółkę prawa handlowego – ostatecznie (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w G. . Wskazano , że okoliczności przekształceń podmiotowych były bezsporne . Wnioskodawca nie kwestionował także tego , że trwałe i widoczne urządzenia przesyłowe umieszczone na jego gruncie wchodzą obecnie w skład przedsiębiorstwa uczestnika (tak strona 6 uzasadnienia zaskarżonego postanowienia karta 373) . Sąd pierwszej instancji trafnie określił zakres okoliczności nie wymagających dowodu – przyznanych w toku postępowania (art. 229 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.) . Przypomnieć trzeba tylko , że wnioskodawca dwukrotnie przedstawił swoje stanowisko odnośnie istotnych okoliczności , których nie kwestionuje . W toku rozprawy z 6 czerwca 2013 roku (karta 316) wskazano , że czas posadowienia urządzeń i „ przekształcenia podmiotowe po stronie uczestnika ” nie są sporne , a podczas posiedzenia z 1 sierpnia 2013 roku (karta 357) wprost podano , że nie kwestionuje się „ następstwa prawnego uczestnika ” oraz przeniesienia urządzeń i linii na jego kolejnych poprzedników . Twierdząc w apelacji , że nie doszło do przeniesienia posiadania powołuje się na nowe fakty , to jest przekonuje , że objęcie rzeczy w posiadania odbyło się samowolnie . Tymczasem według art. 381 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty , jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji , chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później . Zarzutów odnośnie przeniesienia posiadania nie stawiano , a przeciwnie – okoliczność tą przyznano . Zainteresowani mieli świadomość , że kwestia ta ma znaczenie dla rozstrzygnięcia i była ona poruszana w ich stanowiskach . Przypomnieć trzeba , że w piśmie procesowym z dnia 1 grudnia 2011 roku (karta 58) Spółka (...) wskazała , że dysponuje dokumentami dotyczącymi budowy linii , remontów , a zwłaszcza tak zwaną kartoteką linii . Była ona przechowywana w archiwum przejmowanym w ramach sukcesji wynikającej z przekształceń podmiotowych i każdorazowo znajdowała się w posiadaniu przedsiębiorstwa przesyłowego (niezależnie od jego formy prawnej) , korzystającego z urządzeń posadowionych w miejscowości W. . Nie może zatem apelant twierdzić , że potrzeba powołania się na fakt „ samowolnego wejścia w posiadanie ” wynika dopiero po zakończeniu postępowania rozpoznawczego w pierwszej instancji . Przeniesienie posiadania następowało zaś w sposób opisany w art. 348 zdanie drugie k.c.

Można dodać jeszcze , że u podstaw wniosku o ustanowienie służebności leżała przecież teza , że poprzednicy prawni uczestnika przenieśli posiadanie urządzeń przesyłowych . Gdyby było inaczej wniosek podlegałby oddaleniu , choć z innych przyczyn - jako skierowany przeciwko innemu podmiotowi niż przedsiębiorca , którego własność stanowią urządzenia doprowadzające energię elektryczną , biegnące przez nieruchomość A. J. .

Apelant zarzucił Sądowi pierwszej instancji naruszenie prawa materialnego przez stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu podczas gdy prawo cywilne służebności takiej nie zna . Wydaje się , że Sąd pierwszej instancji rzeczywiście przyjął , że Spółka (...) nabyła z dniem 6 grudnia 2010 roku służebność o treści służebności przesyłu . Tymczasem od daty wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw Numer 116 pozycja

731), to jest od dnia 3 sierpnia 2008 roku, do służebności należących do zamkniętego katalogu ograniczonych praw rzeczowych wymienionych w art. 244 § 1 k.c. należą: służebność gruntowa (art. 285 § 1 k.c.), służebność osobista (art. 296 k.c.) i służebność przesyłu (art. 305¹ k.c.). Sąd odwoławczy, dzieląc stanowisko przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia co do ziszczenia się przesłanek dla stwierdzenia zasiedzenia służebności z dniem 6 grudnia 2010 roku, wyjaśnia, że Spółka (...) nabyła służebność przesyłu, co w gruncie rzeczy sprowadza się do korekty stosowanej przez Sąd Rejonowy nomenklatury. Nie ma bowiem podstaw do uznawania za zdarzenie prawnie indyferentne wprowadzenia do porządku prawnego, w okresie biegu terminu zasiedzenia, instytucji służebności przesyłu wprost odpowiadającej cechom posiadania wykonywanego przez uczestnika, ale jednocześnie nie sposób ignorować stanu prawnego sprzed nowelizacji. Po pierwsze nie budzi bowiem wątpliwości, że do 2 sierpnia 2008 roku możliwe było nabycie przez zasiedzenie służebności gruntowej, której treścią było obciążenie nieruchomości na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego korzystającego z niej bez tytułu prawnego dla poprowadzenia urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. Pamiętać należy dalej, że nowelizacja nie pociągała za sobą zmian w sytuacji faktycznej właściciela nieruchomości i posiadacza służebności. Sytuacja prawna właściciela i służebnika z już powstałego prawa jest zaś zasadniczo tożsama z sytuacją stron służebności gruntowych powstających na potrzeby przedsiębiorstw przesyłowych przed 3 sierpnia 2008 roku. Wskazać trzeba wreszcie, że do okresu posiadania biegnącego od 3 sierpnia 2008 roku dodać trzeba posiadanie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu przed tym dniem (patrz uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 roku w sprawie III CZP 18/13 Biul.SN 2013/5/5).

Zasiedzenie służebności przesyłu nastąpiło na mocy art. 292 k.c., stosowanego na skutek odesłania zawartego w art. 305⁴ k.c. Do służebności przesyłu, a zatem do jej powstania i wykonywania, stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych. Służebność przesyłu może być zatem nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio. Posiadacz nabywa służebność przesyłu korzystając nieprzerwanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści tej służebności przez okres dwudziestu lat, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze, a wówczas okres ten wynosi trzydzieści lat. Jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej lat trzydzieści (art. 172 i 176 k.c. w związku z art. 292 k.c. i art. 305⁴ k.c.). W regulacji tej nie widać pola dla ewentualnego naruszenia norm Konstytucji, w tym zwłaszcza art. 21 i 64 zawierających dyrektywę ochrony prawa własności, czy obowiązku poszanowania mienia i zakazu pozbawienia własności z art. 1 Protokołu Numer 1 do konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 14 grudnia 2005 roku w sprawie SK 61/03 orzekł o zgodności art. 172 k.c. z art. 2, 21 i 64 Konstytucji. Rozstrzygał przy tym o konstytucyjności normy dalej ingerującej w sferę prawa własności niż czyni to norma art. 292 k.c. w związku z art. 305⁴ k.c. Wprost o konstytucyjności nabycia służebności przez zasiedzenie orzekł Trybunał w wyroku z 25 maja 1999 roku (SK 9/98). Z uzasadnienia wiadomo, że podkreślano znaczenie art. 64 ust. 3 Konstytucji, który wyraża konstytucyjną podstawę dla wprowadzania ograniczeń prawa własności. Dostrzegano oczywistą ingerencję w prawo własności przez obciążenie nieruchomości służebnością, ale zauważono, że z uwagi na ograniczone uprawnienia służebnika nie dochodzi do przekreślenia istoty prawa właściciela, który zachowuje możliwość korzystania z nieruchomości, jej dalszego obciążania i zbywania. Za przyznaniem nieuprawnionemu posiadaczowi możliwości nabycia prawa, o ile posiadał przez wystarczająco długi czas, przemawia konieczność zapewnienia porządku prawnego i stabilizacji stosunków. Społeczno-gospodarcza rola zasiedzenia w zakresie zapewnienia porządku prawnego polega przede wszystkim na usunięciu długotrwałej niezgodności pomiędzy stanem posiadania, a stanem prawnym przy biernej postawie właściciela, od którego wymaga się dbałości o zachowanie własnego prawa. Wskazano wreszcie, że służebność można nabyć tylko wtedy, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia wykonanego przez posiadacza służebności, a nie przez właściciela nieruchomości, co stanowi dostateczną gwarancję dla rozeznania właściciela o grożących konsekwencjach prawnych i możliwości podjęcia działań zmierzających do przerwy biegu zasiedzenia. Warto w tym miejscu nawiązać do twierdzeń apelanta o braku środków prawnych dla osiągnięcia tego skutku. Nie dostrzega on, że usunięcie urządzeń przesyłowych z jego gruntu na podstawie powództwa opartego

na normie art. 222 § 2 k.c. doprowadzić mogło do określenia ich przebiegu na nowo , bez ingerencji w jego prawo własności , ale też bez naruszenia interesów odbiorców energii elektrycznej . Przede wszystkim jednak wniosek o ustanowienie służebności przesyłu złożył we wrześniu 2011 roku , a zatem naturalnie nasuwający się środek dla uregulowania stanu prawnego wykorzystał po ponad trzech latach od jego normatywnego wprowadzenia i dziewięć miesięcy po dacie zasiedzenia .

Wyjściową przesłanką dla nabycia służebności przesyłu przez zasiedzenie jest posiadanie trwałego i widocznego urzędnia przesyłowego . Jej spełnienie nie było kwestionowane . Zainteresowani byli ostatecznie zgodni co do charakteru i położenia urządzeń związanych z gruntem i przebiegu linii napowietrznych . Zagadnienie to wyłożył Sąd Rejonowy odwołując się także do opinii biegłych . Nie ma potrzeby powtarzania tych rozważań . W chwili rozpoczęcia biegu zasiedzenia , jedynej istotnej dla określenia wymaganego okresu nabycia służebności , poprzednik prawny uczestnika był w dobrej wierze . W dniu 5 grudnia 1990 roku przedsiębiorstwo państwowe – Zakład (...) , weszło w posiadanie urządzeń i linii energetycznych wymienionych w kartotece linii , położonych na nieruchomości oznaczonej wówczas w ewidencji gruntów jako działki (...) stanowiące własność Skarbu Państwa . Niesporne zagadnienia odnoszące się do przekształceń podmiotowych i skutków wejścia w życie ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami / ... / (Dziennik Ustaw Numer 79 pozycja 464) trafnie opisał Sąd Rejonowy . Skoro wymienione urządzenia wzniesiono wcześniej ze środków Skarbu Państwa , na jego własnym gruncie , po uzyskaniu uzgodnień i zatwierdzeniu pod względem urbanistycznym i architektonicznym planu realizacji prac przy linii energetycznej w miejscowości W. (patrz dokumentacja załączona w teczce (...) w tym mapa z projektem przebudowy oraz mapa sporządzona przez biegłego J. K. karta 178) , to wymienione przedsiębiorstwo objęło służebność w posiadanie słusznie sądząc , że nie narusza praw Skarbu Państwa - nie korzysta z nieruchomości wbrew woli właściciela , skoro do objęcia w posiadanie służebności doszło w wyniku przekształceń własnościowych w obrębie mienia dotychczas należącego niepodzielnie do Skarbu Państwa . W konsekwencji późniejsze przeniesienie posiadania na spółkę prawa handlowego , przeprowadzone w sposób wyżej już opisany , spowodowało po pierwsze możliwość doliczenia czasu posiadania poprzednika , a do zasiedzenia wystarczył okres dwudziestu lat łącznego posiadania od 5 grudnia 1990 roku . Wzbycie się przez Skarb Państwa w 2000 roku własności nieruchomości zajętej pod urządzenia przesyłowe pozostawało bez wpływu na bieg terminu zasiedzenia .

W konsekwencji uznać trzeba , że przed złożeniem przez A. J. wniosku o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem Spółka (...) nabyła tą służebność przez zasiedzenie , a zatem w sposób pierwotny , wolny do obowiązku dania ekwiwalentu właścicielowi .

W tym stanie rzeczy , na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. , apelację oddalono .

O kosztach postępowania za drugą instancję orzeczono na mocy art. 520 § 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i 13 § 3 k.p.c. uznając , że w postępowaniu apelacyjnym ujawniła się wyraźna sprzeczność interesów uczestników , a apelację A. J. oddalono . Wysokość kosztów określono na kwotę 120 zł , to jest równą opłacie za czynności radcy prawnego w postępowaniu apelacyjnym dotyczącym służebności - § 7 pkt 3 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych / ... / (tekst jednolity z 2013 roku Dziennik Ustaw pozycja 490) .